

ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสระโบสถ์ สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

EMOTIONAL INTELLIGENCE OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN SABOT SCHOOL GROUP
UNDER LOPBURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

อภิญา กลิ่นขจร

Apinya Klinkhajorn

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Field of Study: Educational Administration Faculty of Education Bangkok Thonburi University

Email: 6533100051@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสระโบสถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 และ (2) เปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสระโบสถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ตามการประเมินของครูผู้สอน จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนในกลุ่มสระโบสถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำนวน 181 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอน โรงเรียนในกลุ่มสระโบสถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำนวน 127 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางเทียบหากกลุ่มตัวอย่างของเครื่องซีและมอร์แกน สุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสระโบสถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าทีแบบสองกลุ่มเป็นอิสระต่อกัน

ผลการวิจัยพบว่า (1) ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสระโบสถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ (2) ผลการเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสระโบสถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความฉลาดทางอารมณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสระโบสถ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

Abstract

The objectives of this research were: (1) to study emotional intelligence of school administrators in Sabot School Group under Lopburi Primary Educational Service Area Office 2; and (2) to compare emotional intelligence of school administrators in Sabot School Group under Lopburi primary educational service area office 2, classified by age, educational level and working experience.

The research methodology was survey research. The population consisted of 181 teachers in Sabot School Group under Lopburi Primary Educational Service Area Office 2. The sample consisted of 127 teachers in Sabot School Group under Lopburi Primary Educational Service Area Office 2, determined by Krejcie & Morgan Table and obtained by proportional stratified random sampling technique. The instrument used for data collection was a five-point rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation, and hypothesis testing by Independent t-test.

Major findings were as follows: (1) emotional intelligence of school administrators in Sabot School Group under Lopburi Primary Educational Service Area Office 2 in the overall was at high level; and (2) comparison of emotional intelligence of school administrators in Sabot School Group under Lopburi Primary Educational Service Area Office 2, classified by age, educational level and working experience in the overall were not different.

Keywords: Emotional Intelligence, School Administrators, Sabot School Group, Lopburi Primary Educational Service Area Office 2

บทนำ

การศึกษาเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพเพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยผ่านการถ่ายทอดความรู้ การฝึกอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคมแห่งการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การศึกษาเป็นกระบวนการทางสังคมที่จะทำให้คนในสังคมมีทักษะในการดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างเป็นสุขหรืออาจกล่าว

ได้ว่าเป็นกระบวนการหล่อหลอมให้คนสามารถประพฤติปฏิบัติตน พัฒนาดนเพื่อประกอบอาชีพและอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข การศึกษาในยุคปัจจุบันจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการเตรียมความพร้อมให้กับคนเพื่อเป็นพลังในการพัฒนาประเทศโดยมีเป้าหมายหลักที่สำคัญเพื่อมุ่งเน้นประโยชน์ให้เกิดขึ้นกับตัวบุคคล เมื่อคนในสังคมมีความรู้ความสามารถ และทักษะที่พร้อมจะรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมและเศรษฐกิจก็จะนำไปให้สังคมนั้นไปสู่ความเข้มแข็ง มีเอกภาพ เป็นสังคมที่มุ่งสู่การพัฒนาและก้าวทันต่อการเปลี่ยนของโลกในยุคปัจจุบัน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2557: 4)

การบริหารสถานศึกษาในสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ เทคนิควิธีการบริหารที่ทันสมัยเพื่อสร้างความร่วมมือกับทุกฝ่ายในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิผลอย่างแท้จริงโดย

ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และเป็นที่รักของผู้ใต้บังคับบัญชา มีทักษะในการสร้างปฏิสัมพันธ์ทางสังคม สามารถติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี รู้จักตัดสินใจแก้ไข้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล รวมทั้งเป็นผู้สร้างบรรยากาศในการทำงานให้เกิดความสุขแก่ผู้ร่วมงาน ในอดีตที่ผ่านมา มนุษย์เชื่อกันว่าความก้าวหน้าหรือความสำเร็จของคนเกิดจากเชาวน์ปัญญา (Intelligence Quotient) หรือเรียกว่าไอคิว (I.Q.) ความฉลาดทางเชาวน์ปัญญาเป็นการคิด การใช้เหตุผล การคำนวณ การเชื่อมโยงสิ่งต่าง ๆ รอบตัวมนุษย์ทำให้เกิดความคิดที่ถูกต้อง สามารถแก้ไข้ปัญหาได้ แต่ทว่าในปัจจุบันนักจิตวิทยาเชื่อว่าเชาวน์ปัญญาเป็นเพียงองค์ประกอบหนึ่งเท่านั้น ยังมีปัจจัยอื่น ๆ อีกมากมายโดยเฉพาะความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Quotient) ที่มีส่วนสำคัญในการผลักดันให้คนเราประสบความสำเร็จในชีวิตอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับ Goleman (1995: 45-46) ได้กล่าวว่า ถึงแม้ว่าเชาวน์ปัญญาหรือทักษะทางเทคนิคจะมีความสำคัญต่อการทำงาน แต่ความฉลาดทางอารมณ์ก็นับว่ามีอิทธิพลต่อการเป็นผู้นำที่ประสบความสำเร็จมากเช่นกัน เชาวน์ปัญญาจะส่งผลให้เกิดความสำเร็จได้เพียงร้อยละ 20 ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 80 เป็นผลมาจากความฉลาดทางอารมณ์ ทำให้ผู้บริหารมีความตื่นตัวที่จะพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์มากขึ้น ทั้งนี้ ความฉลาดทางอารมณ์เป็นความสามารถในการเข้าใจสามารถรับรู้ความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น รู้จักเห็นใจผู้อื่น รวมทั้งการจัดการอารมณ์ให้เป็นไปในทิศทางที่ก่อให้เกิดความสงบสุขและความสำเร็จในชีวิต ดังที่ Gibbs (1995: 24) กล่าวว่า ผู้ที่ตระหนักถึงความรู้สึกของตนเองและผู้อื่นเพื่อสร้างแรงจูงใจในตัวเอง สามารถจัดการอารมณ์ต่าง ๆ ของตนเองและอารมณ์ที่เกิดจากความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นได้นั้นเรียกว่า ผู้ที่มีความฉลาดทางอารมณ์ ดังนั้นความฉลาดทางอารมณ์จึงเป็นหัวใจสำคัญต่อความสำเร็จของผู้บริหารในแต่ละองค์การ ซึ่งจะนำไปสู่แนวทางใหม่ของการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ผู้บริหารสถานศึกษาบางโรงเรียน อาจจะยังไม่ค่อยมีความเข้าใจอารมณ์ของบุคคลอื่น เข้าอกเข้าใจผู้อื่น หรือในบางครั้งอาจยังไม่สามารถสร้างแรงจูงใจที่ดีให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาได้ ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของสถานศึกษา ที่มีอำนาจในการตัดสินใจและปฏิบัติงานให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา อีกทั้งยังเป็นกลไกสำคัญในการกำกับ ตรวจสอบติดตาม และนิเทศการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา ผู้บริหารต้องมีความฉลาดทางเชาวน์ปัญญาและความฉลาดทางอารมณ์รู้จักใช้อำนาจตามกฎหมาย อำนาจบารมีที่เกิดจากเทคนิควิธีการบริหารที่จะทำให้อสถานศึกษาเจริญก้าวหน้า และประสบผลสำเร็จทุก ๆ ด้าน

จากความเป็นมาดังกล่าว ประกอบกับ ผู้วิจัยสนใจศึกษา ถึงความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสระโบสถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 เพื่อจะได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำหรับนำไปใช้เป็นข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สามารถบริหารสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสระโบสถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสระโบสถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ตามการประเมินของครูผู้สอน จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

สมมติฐานการวิจัย

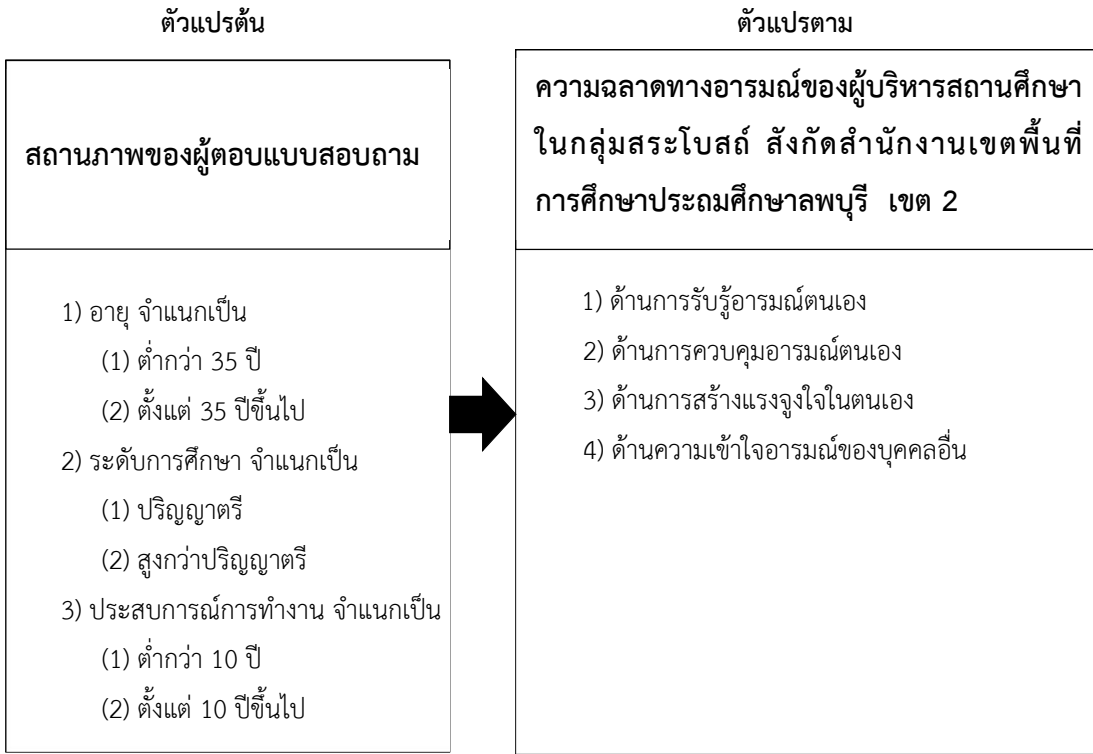
1. ครูผู้สอนที่มีอายุต่างกัน ประเมินความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสระโบสถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 แตกต่างกัน

2. ครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ประเมินความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถาน ศึกษาในกลุ่มสระโบสถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 แยกต่างกัน

3. ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ประเมินความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาใน กลุ่มสระโบสถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 แยกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาถึงความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูผู้สอน โรงเรียนในกลุ่มสระโบสถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยวิเคราะห์จากแนวคิดของ จันทน์กฤษณา ผลวิวัฒน์ (2556: 35) Donaldson (1997: 2) Cooper and Sawaf (1997: 13) Mayer and Salovey (1997: 10-11) Goleman (1998: 26-27) Weisinger (1998: 19-21) Bar-On (2000: 108) และ Gardner (2004: 39) ซึ่งฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสระโบสถ์ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังแผนภาพ ที่ 1.1

ภาพที่ 1. กรอบแนวคิดการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

1 . ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาถึงความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสระโบสถ์ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยสังเคราะห์วิเคราะห์จากแนวคิดของ จันทน์กฤษณา ผลวิวัฒน์ (2556: 35) Donaldson (1997: 2) Cooper and Sawaf (1997: 13) Mayer and Salovey (1997: 10-11) Goleman (1998: 26- 27) Weisinger (1998: 19-21) Bar-On (2000: 108) และ Gardner (2004: 39) และผู้วิจัยเลือกองค์ประกอบความฉลาด ทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความถี่ตั้งแต่ 5 ขึ้นไปในการวัดค่าตัวแปรความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหาร สถานศึกษาในกลุ่มสระโบสถ์ 4 ด้าน ได้แก่

- 1) ด้านการรับรู้อารมณ์ตนเอง

- 2) ด้านการควบคุมอารมณ์ตนเอง
- 3) ด้านการสร้างแรงจูงใจในตนเอง
- 4) ด้านความเข้าใจอารมณ์ของบุคคลอื่น

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอน โรงเรียนในกลุ่มสระโบสถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 10 โรงเรียน จำนวน 181 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอน โรงเรียนในกลุ่มสระโบสถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 10 โรงเรียน โดยใช้ตารางเทียบหากกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970: 607-610) การสุ่มตัวอย่างเป็นการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 127 คน หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงทำการคัดเลือกครูผู้สอนในสถานศึกษาด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3. ตัวแปรในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่

- 1) อายุ จำแนกเป็น 2 องค์ประกอบ
 - (1) ต่ำกว่า 35 ปี
 - (2) ตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป
- 2) ระดับการศึกษา จำแนกเป็น 2 องค์ประกอบ
 - (1) ปริญญาตรี
 - (2) สูงกว่าปริญญาตรี
- 3) ประสบการณ์การทำงาน จำแนกเป็น 2 องค์ประกอบ
 - (1) ต่ำกว่า 10 ปี
 - (2) ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสระโบสถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ประกอบด้วย

- 1) ด้านการรับรู้อารมณ์ตนเอง
- 2) ด้านการควบคุมอารมณ์ตนเอง
- 3) ด้านการสร้างแรงจูงใจในตนเอง
- 4) ด้านความเข้าใจอารมณ์ของบุคคลอื่น

4. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่แบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ อายุของครูผู้สอน ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสระโบสถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ประกอบด้วย 5 ด้าน รวมทั้งหมด 31 ข้อ

5. สถิติในการวิจัย

5.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

5.1.1 ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ด้วยค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ IOC (Index of Item Objective Congruence)

5.1.2 วิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

5.2 สถิติพรรณนา ได้แก่ (1) ความถี่ (Frequency) (2) ร้อยละ (Percentage) (3) ค่าเฉลี่ย (Mean) (4) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบค่าทีแบบสองกลุ่มเป็นอิสระต่อกัน (Independent t-test)

ผลการวิจัย

1. ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสระโบสถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ตามการประเมินของครูผู้สอน ในกลุ่มสระโบสถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ครูผู้สอนที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสระโบสถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายข้อทุกข้อไม่แตกต่างกัน

3. ครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสระโบสถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายข้อทุกข้อไม่แตกต่างกัน

4. ครูที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสระโบสถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายข้อทุกข้อไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสระโบสถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ตามการประเมินของครูผู้สอน ในกลุ่มสระโบสถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม เป็นบุคคลที่น่าเชื่อถือทั้งต่อหน้าและลับหลัง ไม่ย่อท้อต่อปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น มีการพิจารณาไตร่ตรองงานอย่างรอบคอบ รับผิดชอบต่อตนเอง ควบคุมอารมณ์ตนเองได้ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความกระตือรือร้นในการทำงาน ไม่เรียกร้องผลประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่ เชื่อมมั่นในผลสำเร็จของงาน มีความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ จิตใจโอบอ้อมอารี และพร้อมที่จะให้กำลังใจแก่ผู้ร่วมงานอยู่เสมอ ส่งผลให้ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสระโบสถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ตามการประเมินของครูผู้สอน ในกลุ่มสระโบสถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของอิสริยาภรณ์ ชัยกุลลาบ (2553: 62) ได้ศึกษาเรื่องความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย เขต 1 เขต 2 และเขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับสุริย์พร รุ่งกำจัด (2556: 60) ได้ศึกษาเรื่องความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานด้านบุคคลของสถานศึกษา อำเภอองค์รักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ผลการวิจัยพบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำไปใช้

เป็นข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนในการบริหารงานด้านบุคคล และเป็นข้อมูลให้กับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาในการดำเนินงานต่อไป

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์และพร้อมที่จะตอบสนองความต้องการของครูผู้สอนอย่างเต็มที่

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดการปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ ด้วยวิธีการที่เหมาะสมโดยยึดหลักความยุติธรรมซึ่งจะนำไปสู่การทำงานร่วมกันเป็นทีม

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างขวัญกำลังใจให้ครูผู้สอนพึงพอใจและปฏิบัติงานได้อย่างมีความสุข

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาคั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสระโบสถ์ที่ส่งผลต่อการจัดการความขัดแย้งของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับความฉลาดในการฟันฝ่าปัญหาอุปสรรค (AQ) ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสระโบสถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ในยุควิถีใหม่ (New Normal Era) เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของการศึกษาไทย

2.3 ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสระโบสถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

เอกสารอ้างอิง

จันทร์กฤษณา ผลวิวัฒน์. (2556). อีคิว (EQ: Emotional Quotient). กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2557). **มาตรฐานการศึกษาเพื่อพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิตในโลกศตวรรษที่ 21**

ประจำปีการศึกษา 2557. (ออนไลน์). แหล่งที่มา www.moc.moe.go.th/upload/.

7 กันยายน 2562.

สุรีย์พร รุ่งกำจัด. (2556). **ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานด้านบุคคลของสถานศึกษา**

อำเภอองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (เทคโนโลยีการบริหารการศึกษา). ปทุมธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

อิสริยาภรณ์ ชัยกุหลาบ. (2553). **ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน**

เขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 และเขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). เลย:

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

Bar-On, R. (1988). **The Development of a Concept of Psychological Well Being.** Dissertation, Ph.D. (Department of Management Sciences). Rhodes University: South Africa.

Cooper, R. and Sawaf, A. (1997). **Executive EQ Intelligence in Leadership and Organization.** New York: Grosset & Putnum.

Cronbach, L.J. (1990). **Essentials of Psychological Testing.** 5th ed. New York: Harper Collins.

Donaldson, J. (1997). "Emotional Intelligence Test," **Edmonton Journal.** 6 (19): 1-4.

Gardner, H. (1983). **Frames of Mind.** New York: Basic Books.

- _____. (2004). **Changing Mind: The Art and Science of Changing Our Own and Other People's Minds**. Massachusetts: Harvard Business School.
- Gibbs, N. (1995). "The EQ factor" **Time**. 12 (4): 24-31.
- Goleman, D. (1995). **Emotional Intelligence: Why It Can Matter More Than IQ**. New York: Bantam Book.
- Goleman, D. (1998). **Working with Emotional Intelligence**. New York: Bantam Book.
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970). "Determining Sample Size for Research Activities," **Journal of Education and Psychological Measurement**. 30 (3): 607-610.
- Mayer, J. D. and Salovey, P. (1997). **What is Your Emotional Intelligence?** in Salovey P. and Sluyter D. J. (Eds.), **Emotional Development and Emotion Intelligence: Educational Implications**. New York: Basic Books.
- Weisinger, H. (1998). **Emotional Intelligence at Works: The Untapped Edge for Success**. San Francisco: Jasssey-Bass